

СТАНОВИЩЕ

от проф. дгн Румяна Вацева, НИГТГ – БАН

относно дисертационен труд на Юлия Георгиева Крумова на тема:
„Картографско оформление на тематични физикогеографски карти” за
присъждане на образователна и научна степен “доктор” по професионално
направление 4.4. Науки за Земята, научна специалност „Физическа
география и ландшафтознание”

Обща информация

Дисертационният труд на Юлия Крумова, представен за присъждане на образователната и научна степен “доктор” по професионално направление 4.4. Науки за Земята, научна специалност „Физическа география и ландшафтознание” е структуриран в четири глави, увод и заключение с обем 192 стр. и 32 фигури. В цитираната литература са посочени 140 източници.

Юлия Георгиева Крумова е зачислена за докторант на самостоятелна подготовка в Департамент „География” на НИГТГ – БАН (Географски институт – БАН) със Заповед № 231/29.06.2010 г. по научна специалност „Физическа география и ландшафтознание” (01.08.01) с тема: “Аспекти на картографското оформление при съставянето на комплексни тематични атласи”, която през ноември 2012 г. е променена: „Картографско оформление на тематични физикогеографски карти”.

През периода на обучение юни 2010 г. – юни 2013 г., който е удължен с 6 месеца до декември 2013 г. Ю. Крумова е изпълнила изискваните дейности по обучението и успешно е положила изпитите, определени в индивидуалния учебен план. Докторантката е завършила курсове за базова и специализирана подготовка, за езикова подготовка, участвала е в научни семинари, представила е доклади на международни конференции, участвала е в научноизследователски проекти, публикувала е статии и доклади (самостоятелни и в съавторство) в сборници от конференции.

Актуалност на темата

Юлия Крумова е представила описание на „съвременните особености в развитието на картографията” във връзка с усъвършенстването на информационните технологии, ГИС-платформите, възможностите за визуализация и т.н. За тази цел са използвани поредица абзаци от литературни източници, които са насочени преди всичко към картографското оформяне като цяло, а не конкретно към физикогеографските карти, като е пропусната възможността още тук да се постави акцент върху тематичното картографиране.

Характеристика на дисертационния труд

Съдържанието на дисертационния труд показва общо добро познаване на тематиката и стремеж към определена насоченост на отделните части. Формулираната цел за **„очертаване на изследователската област на картографското оформление...”** означава, че докторантката смята, че това все още не е изяснено и го обвързва с изпълнението на поставените задачи. Разгледани са избрани теоретични и методологични въпроси във връзка с картографското оформяне, но остава неясно защо не са описани методиката на изследването, използваните данни и софтуер, избраната картографска проекция и мащаб. Отделя се внимание на използването на ГИС, вкл. „отворени”, веб, мобилни (стр. 6 – 7, 44 – 45, 76 – 84, 122 – 124, 176 - 178) и на картографската визуализация, вкл. 3D и анимация (стр. 84 - 88) в съвременната картография. Но се затруднявам да открия връзката на посочения текст с графичното оформяне на почти целия „илюстративен материал” (фиг. 13 – 23 и 27 – 32), вкл. със заявени приноси. Това оставя впечатлението, че работата има незавършен вид.

Основните резултати от работата на Ю. Крумова са намерили отражение в представените 4 публикации по темата на дисертационния труд. Те са публикувани в България, като 2 са самостоятелни и 2 са в съавторство.

Авторефератът отразява съдържанието на дисертационния труд.

Научни и научноприложни приноси

Формулирани са три **„основни резултати на разработката, определящи нейната научноприложна значимост”**. Първият е във връзка със спазването на картографските принципи и не е новост в областта на картографията. Вторият принос за **„концептуални постановки на организационните дейности по изготвянето на ...атлас... частично реализирани...”** се основава главно на техническото изпълнение (при това без използване на ГИС или картографски софтуер) на част от работата на голям научен колектив. Третият резултат е свързан с графичното оформяне на знаковите системи на четири карти, но е трудно да се определи като значим собствен принос на Ю. Крумова, тъй като тя е съавтор само на една от картите, а останалите три карти са съставени от други автори.

Критични бележки и препоръки

Необходимо е литературният преглед и теоретико-методологичната част да не се разпростират в целия дисертационен труд, а да бъдат описани в първа и втора глава. Това ще даде възможност в трета и четвърта глава да се представят собствените резултати, анализи и обобщения на докторанта с изтъкване на приносите. Работата може да бъде подобрена значително с коригиране на неточните и остарели термини, понятия, изрази и включване на съставени от

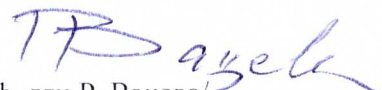
докторанта карти, които показват способности за самостоятелни изследвания и демонстрират умения за работа със специализиран картографски софтуер.

Заклучение

Дисертационният труд е насочен към актуални проблеми във връзка с картографското оформяне на тематичните физикогеографски карти. Това изисква докторантът да притежава задълбочени теоретични знания в областта на картографията и конкретни практически умения за работа с ГИС, за да бъдат приложени съвременни принципи и методи на изследването и постигнати научни и научноприложни резултати с оригинален принос. Въз основа на това подкрепям възможността дисертационният труд да бъде доработен и завършен с представяне на самостоятелно съставени тематични физикогеографски карти и показване на необходимите способности за работа с ГИС, за да имам основание да препоръчам на уважаемото научно жури да присъди на Юлия Георгиева Крумова образователната и научна степен „доктор” по професионално направление 4.4. Науки за Земята, научна специалност: „Физическа география и ландшафтознание”.

София, 20.11.2015 г.

Член на научното жури:

/проф. дгн Р. Вацева/